

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут



МАУП

Кафедра Правознавство



Схвалено на засіданні кафедри
Правознавство
Протокол № 1 від 26 __08__2025 р.
Завідувач кафедри


Олександр ПАТЛАЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОЗНАВСТВО»

спеціальності:	053 Психологія <hr/> <i>(шифр і назва спеціальності)</i>
освітнього рівня:	Бакалавр <hr/> <i>(назва освітнього рівня)</i>
освітньої програми:	«Психологія» <hr/> <i>(назва освітньої програми)</i>
спеціалізації: <i>(за наявності)</i>	- <hr/> <i>(назва спеціалізації)</i>

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Патлячук О. В. – доктор юридичних наук, доцент кафедри Правознавство

Викладач:

Патлячук О. В. – доктор юридичних наук, доцент кафедри Правознавство

Силабус розглянуто на засіданні кафедри Правознавство

Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Правознавство
Шифр та назва спеціальності	053 Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год. Лекції: 32 год. Практичні заняття: 20 год. Самостійна робота: 68 год.
Термін вивчення дисципліни	II семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://chern.maup.com.ua/silabusi-obov-jazkovih-navchalnih-disciplin-psihologija-pershij-bakalavrskij-riven/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

П.І.Б. викладача	Патlachук Олександр Васильович
Науковий ступінь	Доктор юридичних наук
Вчене звання	-
Посада	Доцент кафедри Правознавство
Дисципліни, які викладає НПП	Правознавство
Напрями наукових досліджень	Право
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0003-2245-4030 Профіль GoogleАкадемія: https://scholar.google.com.ua/citations?user=AsZHdzwAAAAJ&hl=uk&oi=sra
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	alexpat16.90@gmail.com
Контактний тел.	+380500192684
Портфоліо викладача на сайті кафедри	https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2025/01/2024_patlachuk-o.v.-portfolio-maup.pdf

Анотація курсу. "Правознавство" як навчальна дисципліна являє собою систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремих галузях права, їх взаємозв'язку і розвитку. Саме вивчення правознавства дає студентам загальне уявлення про основи державно-правового життя в Україні. Розуміння основ держави і права, конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, сімейного та інших галузей права є необхідною умовою життя кожної людини і громадянина в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення права як системи соціальних норм, що регулюють поведінку людей у суспільстві, а також держави як інституту, що створює і забезпечує ці норми. У ній розглядаються основи загальної теорії права, основні галузі права (конституційне, цивільне, кримінальне, адміністративне, трудове, сімейне та ін), а також їх інститути і правові відносини.

Метою курсу: є вивчення дисципліни "Правознавство" є формування системних уявлень про державу та право як основні засоби регулювання суспільних відносин та вміння використовувати їх у практичному житті; формування правової компетентності студентів, що забезпечує здатність відповідально здійснювати свої права і обов'язки в конкретній ситуації, налагоджувати соціальне партнерство при вирішенні соціальних проблем; виховання поваги до людської гідності, дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства закону, справедливості, рівності.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення з закономірностями становлення і розвитку суспільства, держави, права, їх взаємозв'язком і взаємодією один з одним, функціонуванням держави як форми організації суспільного життя;
- аналіз основ теорії права;
- визначення основних принципів конституційного, державного, суспільного устрою та правового статусу особистості;
- огляд галузей права України;
- придбання практичних навичок застосування юридичних знань на практиці.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення дисципліни повинно ґрунтуватися на знаннях, навичках і уміннях, отриманих студентами в ході освоєння фундаментальних положень навчальної дисципліни "Академічні дослідження". Навчальна дисципліна "Правознавство" є складовою частиною циклу загальної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр", і важлива для вивчення інших дисциплін студентами за фахом С4 "Психологія", а саме: "Соціально-політичні дослідження", "Організація психологічних служб", "Основи психологічної практики (практична психологія)", "Психологія управління", "Політична психологія", "Судово-психологічна експертиза".

Програмні компетентності

Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Результати навчання	<p>ПР3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для</p>

	<p>вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР17 Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>
--	--

Зміст навчальної дисципліни:

№	Назва теми	Кількість годин, з яких:			Методи навчання/методи оцінки
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
2-й семестр					<p>Методи навчання: вербальний (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; трансляційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемно-орієнтований метод подання; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуації; дискусії, диспути, полеміка; діалог, синтез думок; мозковий штурм; розвиток навичок; ситуаційне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентностные; проектно-дослідні); кейс-метод.</p> <p>Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінка участі в дискусіях, інші</p>
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1: "ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА"					
Тема 1.	Введення. "Юриспруденція" як дисципліна. Основи теорії держави.	2	2	6	
Тема 2.	Поняття права та його характеристики. Правові відносини.	2	2	6	
Модульна контрольна робота					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: "ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА"					
Тема 3.	Конституційне право України.	2	4	8	
Тема 4.	Спадкове право.	2	4	6	
Тема 5.	Житлове право.	2	4	6	
Тема 6.	Сімейне право.	2	4	8	
Тема 7.	Трудове право і право соціального забезпечення.	2	4	6	
Тема 8.	Основні правові засади господарської діяльності.	2	4	8	
Тема 9.	Основи кримінального права України (загальна частина)	2	2	6	
Тема 10.	Адміністративне право України.	2	2	8	

					інтерактивні методи навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, есе); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю і самооцінки; оцінка кейс-стаді.
Модульна контрольна робота					
Всього:	20	32	68		
Форма контролю: іспит					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями, завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, інтерактивна дошка, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;

- аналіз монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

**Система оцінок і вимоги.
Таблиця розподілу балів, отриманих студентами**

Теми	Поточний контроль знань										Модульні тести	Іспит	Загальна кількість балів
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10			
											20	40	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Іноземна мова у професійній діяльності» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (А) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (В) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (С) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (Е) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FХ) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«А» - 18-20 балів;

«В» - 16-17 балів;

«С» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту. До іспиту допускається студент, який виконав усі необхідні навчальні завдання, визначені у навчальній програмі.

Підсумкова (семестрове) оцінка за дисципліну, що оцінюється за допомогою іспиту, складається з двох складових: результатів поточного оцінювання та оцінки за іспит.

Максимальна кількість балів за поточне оцінювання становить 60, а за іспит – 40.

Мінімальна кількість балів, необхідна для складання іспиту, становить 25.

Оцінка за поточну оцінку формується як сума балів, отриманих студентом під час семінарських/практичних занять, та будь-яких заохочувальних (бонусних) балів, якщо такі є.

Після оцінювання відповідей студента на іспиті викладач додає бали за іспит до балів, отриманих за поточну оцінку, щоб визначити підсумкову оцінку за курс.

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальної кількості балів	Критеріїв
Відмінно	30-40	Завдання виконано якісно; студент набрав максимальний бал при оцінюванні теоретичних знань.
Добре	20-29	Завдання виконано якісно і з досить високою часткою правильних відповідей.
Задовільно	10-19	Завдання виконано із середньою кількістю правильних відповідей; студент продемонстрував теоретичні знання зі значними помилками.
Незадовільно	0-9	Завдання не виконано; студент продемонстрував теоретичні знання з серйозними помилками.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота за кожною темою, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала за допомогою стандартизованих і узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальних завдань) з	рівнем виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
1	1	0,75	0,5	0

Форми контролю: поточний контроль, заснований на виконанні практичної роботи; поточний контроль засвоєння знань, заснований на оцінюванні усних відповідей на питання, повідомлень, звітів і т. д. (на практичних (семінарських) заняттях); індивідуальний або колективний проект, що вимагає формування практичних навичок і умінь студентів (вибіркова форма); вирішення ситуаційних завдань; конспект, складений за самостійно досліджуваної теми; тестування, виконання письмового тесту; проекти статей, тез виступів та інші публікації, інші форми, сприяють повному засвоєнню освітньої програми і послідовному розвитку навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінки результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна оціночна шкала national та ECTS

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Загальна кількість балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
		Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), стажування	зараховано/незараховано
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	3		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю перескладання	Не зараховано

			незадовільно з можливістю перескладання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

- регулярно відвідувати лекції і практичні заняття;
- систематично і активно працювати на лекціях і практичних заняттях;
- надолуження пропущених занять;
- виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, у повному обсязі і з належною якістю;
- виконувати контрольну та іншу самостійну роботу;
- дотримуватися норм академічного поведінки та етики.

Курс "Правознавство" передбачає освоєння і дотримання принципів етики і академічної сумлінності, зокрема, орієнтацію на запобігання плагіату в будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації повинні бути оригінальними і авторськими, не перевантаженими цитатами, які повинні супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Розглядаються порушення академічної доброчесності: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, копіювання, обман, підкуп, упереджена оцінка.

Оцінка студента орієнтована на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, здатних розвинути практичні навички і вміння, за що можуть нараховуватись додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують підтримку дисципліни: конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення практичних (семінарських) занять та методичні рекомендації для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів з навчальної дисципліни "Правознавство".

Рекомендована література

Основна

1. Бобровник С. В. Загальна теорія права. Нормативний курс: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2023. 596 с.
2. Машков А. Д. Теорія держави і права: навчальний посібник. К.: Алерта, 2024. 452 с.
3. Міровський О. Основи права. Львів: Сполом, 2024. 80 с.
4. Петков С. В. Право: підручник. К.: КНТ, 2022. 382 с.
5. Юриспруденція: практичний курс / Дрожжина С. В. та ін. Львів: "Магнолія 2006", 2023. 326 с.
6. Фатхутдінова О. В., Куненко В. С., Максимова Л. О., Хлабистова К. В. Теорія держави і права: навчальний посібник. К.: КНТ, 2022. 328 с.
7. Испыталенко Р. А. Право: підручник. К.: Каравелов, 2023. 600 с.

Допоміжна

1. Адміністративне право України. Повний курс: навчальний посібник / В. Галуцько, П. Дихтиевский, О. Кузьменко та ін; під ред. Ст. Галуцько, О. Правоторовой. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Герць А. А., Кравчук С. Ю. Право: підручник. Київ: Кондор, 2018. 280 с.
3. Крестовська Н.М., Матвєєва Л. Р. Теорія держави і права: підручник, практикум, тести. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 584 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник / А. А. Васильєв, Е. О. Гладкова, О. О. Житній та ін; під ред. проф. О. М. Литвинова; Міністерство внутрішніх справ України, Харків. Національний університет внутрішніх справ ім. Х., 2020. 428 с.
5. Молдован Ст. Ст., Чулинда Л. В. Право: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.
6. Петришин О. В. Загальна теорія права: навчальний посібник. Х.: Право, 2021. 568 с.
7. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: навчальний посібник. К.: Алерта, 2021. 528 с.
8. Хридошкин А. В., Макушев П. В., Ченцов Ст. Ст. Основи юриспруденції: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2021. 396 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України.
2. <https://rp.gov.ua/> – офіційний сайт Рахункової палати України.
3. <https://scu.gov.ua/> – офіційний сайт Конституційного суду України.
4. <https://www.kmu.gov.ua/> – Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
5. <https://ombudsman.gov.ua/> офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
6. <https://www.president.gov.ua/> – офіційний онлайн-представництво Президента України.
7. <https://www.rnbo.gov.ua/> – офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України.